

Reactie VO-raad internetconsultatie

initiatiefwetsvoorstel afschaffen lerarenregister

1. In hoeverre vindt u dat het lerarenregister in huidige vorm moet blijven bestaan in de wet terwijl niet duidelijk is hoe de nieuwe koers voor professionalisering van leraren eruit ziet?
2. Wat is uw mening over de verplichting van het bevoegd gezag om een professioneel statuut vast te stellen? In hoeverre zou deze verplichting reeds voorafgaand aan de nieuw te ontwikkelen koers van het lerarenregister moeten gelden?
3. Wat is uw opvatting over het wettelijk verplichte bekwaamheidsdossier dat het bevoegd gezag over leraren moet bijhouden?
4. Wat is uw opvatting over een wettelijke definitie van het beroep leraar?

Ad 1)

De VO-raad vindt het onbegrijpelijk dat de verplichtingen over het lerarenregister, waaronder gegevenslevering door schoolbesturen, in de onderwijswetten zijn blijven staan, terwijl het register voor onbepaalde tijd is uitgesteld. Het register blijft daarmee als 'donkere wolk' – zoals terecht in de Memorie van Toelichting bij de initiatiefwet is verwoord – de discussie over professionalisering en bekwaamheidsonderhoud in het onderwijs beïnvloeden. Het behouden van de wettelijke bepalingen wekt de indruk dat een register linksom of rechtsom het uitgangspunt van beleid zal blijven vormen. De minister houdt hiermee geen rekening met het gebrek aan draagvlak onder leraren, schoolleiders en schoolbesturen in het (voortgezet) onderwijs. Het register is de afgelopen periode te veel een doel op zich geworden. Het is verworden tot een controle-instrument in plaats van een stimulans tot professionele ontwikkeling. De VO-raad is voorstander van het verwijderen van de bepalingen over het lerarenregister uit de onderwijswetten. Er is behoefte aan een herontwerp vanuit een nieuw te ontwikkelen en door het onderwijsveld gedragen ambitie.

Ad 2)

De VO-raad vindt het belangrijk dat tussen leraren onderling en tussen leraren en schoolleiding een doorlopende professionele dialoog wordt gevoerd over vakinhoudelijke, vakdidactische en pedagogische zaken én over zaken die het beleid van de school betreffen. Op veel scholen is dit reeds een bestaande praktijk. Het ontwikkelen van een professioneel statuut versterkt volgens de VO-raad niet de professionele cultuur op school. De wijze waarop de dialoog gevoerd wordt en de manier waarop de bevoegdheden van leraren worden vastgelegd, zouden moeten passen in de context van de school en daarmee vormvrij moeten zijn. Alleen dan wordt er recht gedaan aan de pluriformiteit en diversiteit die kenmerkend is voor ons onderwijsstelsel en aan de professionele ruimte van de leraar. Het professioneel statuut is daarnaast te nauw verbonden met het register. Een nieuwe koers over bekwaamheidsonderhoud en professionalisering dient in vrijheid te worden gevoerd zonder belasting van een reeds bestaande verplichting, zoals een professioneel statuut. De VO-raad is voorstander van het verwijderen van de bepalingen over het professioneel statuut uit de onderwijswetten. Er is behoefte aan een herontwerp vanuit een nieuw te ontwikkelen en door het onderwijsveld gedragen ambitie.

Ad 3)

De VO-raad acht het zinvol dat schoolbesturen bekwaamheidsdossiers van personeelsleden bijhouden. De verplichting hiertoe is voldoende wettelijk verankerd (artikel 37a WVO). De wijze en

manier waarop de dossiers geordend en bijgehouden worden dient open gelaten en niet dichtgeregeld te worden. Belangrijk is dat uit het dossier afgeleid kan worden welke bevoegd- en bekwaamheid de persoon in kwestie bezit. Behalve de werkgever heeft ook de werknemer zelf een eigen verantwoordelijkheid. Hij/ zij dient ook aan zijn eigen professionalisering en bekwaamheid te werken en moet kunnen aantonen de betreffende bevoegd- en bekwaamheid te bezitten.

Ad 4)

De beschrijving van het beroep leraar is door de wet ter invoering van het lerarenregister en het registervoorportaal in de onderwijswetten geïntroduceerd. De wettekst biedt geen verkeerde omschrijving van het beroep, maar biedt op zichzelf geen toegevoegde waarde. De bekwaamheidseisen staan al uitvoerig in het Besluit bekwaamheidseisen verwoord. De definitie van het beroep van leraar kan daarom eveneens uit de onderwijswetten worden verwijderd. Het heeft op zichzelf geen toegevoegde waarde.